



Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Archeologisch

RIJKSMONUMENT PASPOORT

Nr

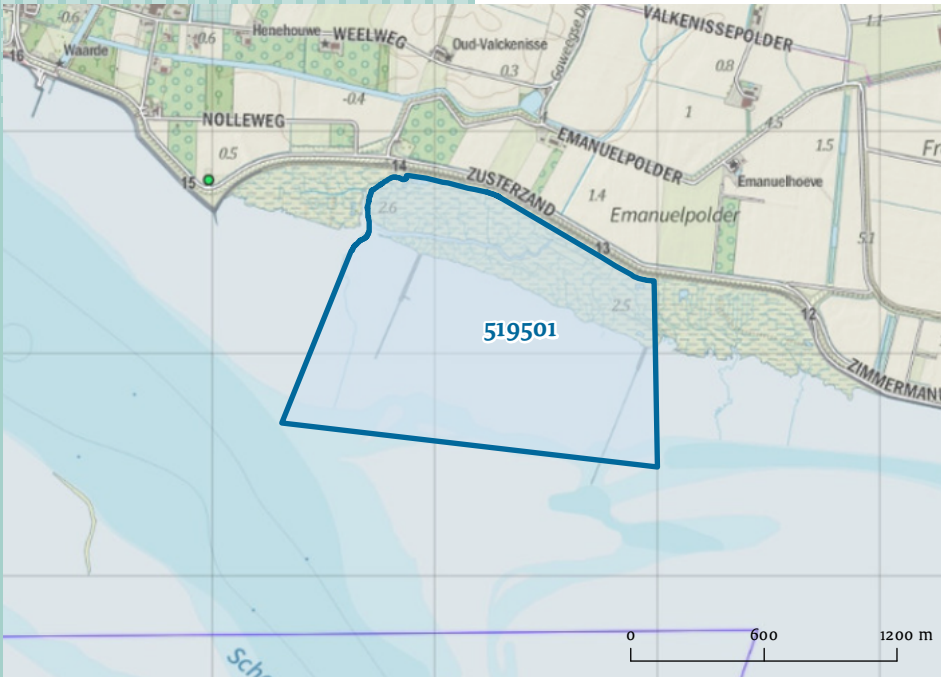
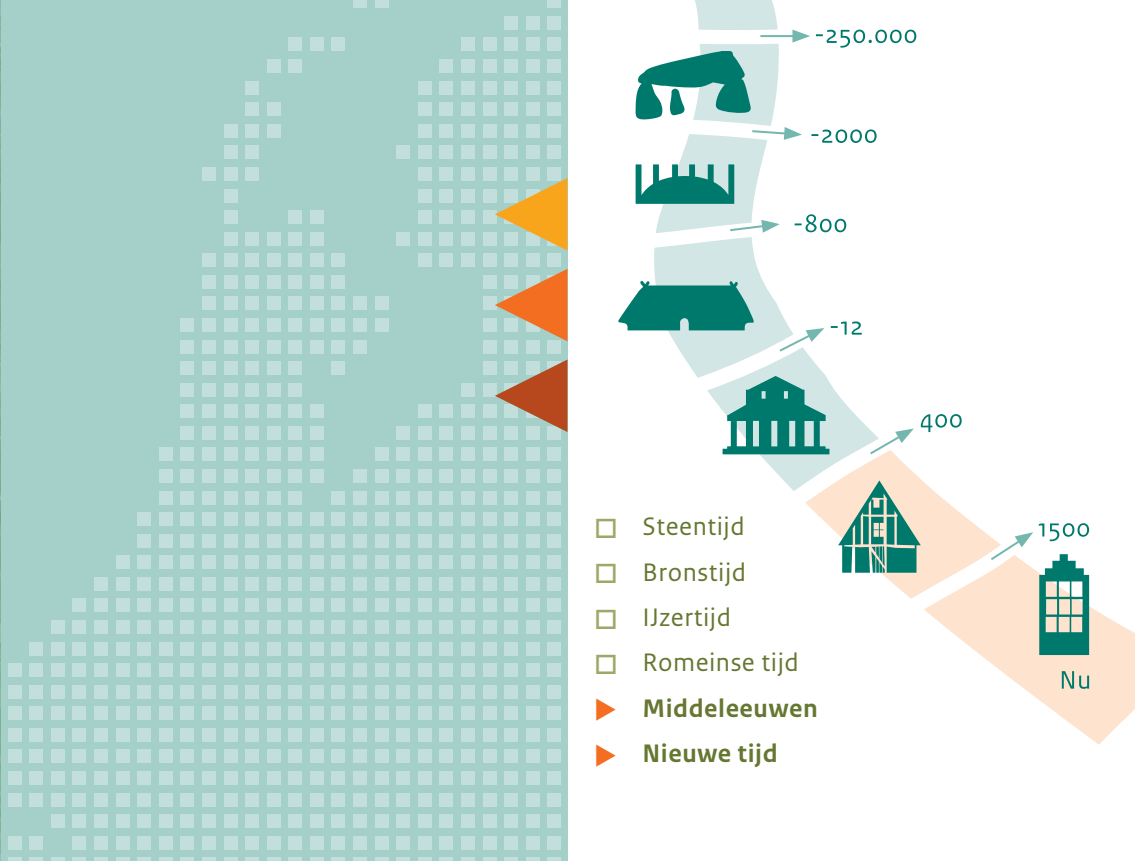
519501



Het rijksmonument betreft de resten van het verdronken dorp Valkenisse

BASISGEGEVENS

Toponiem	Schaar van Waarde
Rijksmonumentnummer	519501
Provincie	Zeeland
Gemeente	Reimerswaal
Plaats	Waarde
Kadastrale percelen	Kruiningen O 1107 Reimerswaal L 200, 201, 202 Waarde E 415



Algemene informatie

Het verdronken dorp Valkenisse bestaat uit bewoningssporen vanaf de late middeleeuwen waaronder resten van een kasteel en een kerk met kerkhof uit de late middeleeuwen. Het dorp ligt op de slikken vóór de schorren van Waarde. Onderzoek heeft uitgewezen dat de oudste resten uit de dertiende eeuw dateren. Door de aanleg van strekdammen in 2003 is voortdurende aantasting door getijdestromingen gestopt. <



Zeeuws Archief, Zeeuws Genootschap

Gezicht op het dorp Valkenisse, Zuid-Beveland uit Zelandia Illustrata. De kerk overstroomde tijdens de Allerheiligenvloeg op 1 november 1570. Het resterende dorp werd uiteindelijk in 1648 opgeslokt door de zee.

Waarom bescherming voor de toekomst?

Archeologische resten zijn een belangrijke informatiebron over het verleden. Voor veel perioden zelfs de enige. Alleen de bodem kan ons vertellen hoe de mensen leefden en werkten voordat er geschreven bronnen waren. Maar ook later, als er wel historische bronnen beschikbaar zijn, kunnen archeologische resten ons veel duidelijk maken. In die zin is ook de bodem een archief waaruit geput kan worden om de geschiedenis van de plek te vertellen.

Vanwege de wetenschappelijke waarde en/of belevingswaarde worden archeologische resten beschermd. Dat is nodig omdat het bodemarchief meestal onzichtbaar is en dus kwetsbaar. Bij graafwerkzaamheden kunnen archeologische resten onbedoeld worden vernield. Van sommige terreinen is de waarde zo groot dat ze onder bescherming van de Erfgoedwet vallen. Dit zijn de archeologische rijksmonumenten. Deze rijksmonumenten vragen om alertheid: het gehele terrein is kwetsbaar, niet alleen de zichtbare resten.

Het terrein met de resten van het verdrinken dorp is een van de ca. 1500 archeologische rijksmonumenten in Nederland. <



Zorgvuldig gebruik

Om archeologische resten voor de toekomst te behouden geldt als vuistregel: hoe minder de bodem verstoord wordt hoe beter. Voor werkzaamheden die het rijksmonument aantasten heeft u daarom een vergunning nodig. Voorbeelden zijn de bouw van woningen of bedrijfspanden, het graven van sleuven voor kabels, leidingen of drainagebuizen, het uitgraven of dempen van sloten en grachten, het verlagen van het maaiveld, het plaggen en diepploegen van grond. Ook voor herstel- en onderhoudswerkzaamheden om het rijksmonument in stand te houden, is soms een vergunning nodig.

Voor rijksmonumenten waar de archeologische resten onzichtbaar en dieper onder de grond liggen is een vrijstellingsdiepte van toepassing. Veel grondwerkzaamheden kunnen tot die diepte (onder maaiveld) zonder vergunning uitgevoerd worden. Ook voor grondboringen tot een diameter van 10 cm is geen vergunning nodig.

De vergunning wordt verleend door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (namens de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap), of – vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet – uw gemeente.

U kunt bij de Infodesk van de Rijksdienst de brochure 'Vergunningprocedure voor archeologische rijksmonumenten' opvragen waarin meer informatie staat over de gebruiksmogelijkheden van het rijksmonument. Ook kunt u de Infodesk vragen naar subsidiemogelijkheden.

info@cultureelerfgoed.nl

033-421 74 56

Bij uw rijksmonument gaat het om archeologische resten op en/of dicht onder het huidige oppervlak; daarom is er geen vrijstellingsdiepte van toepassing.

